

Marosváryné Csabonyi Éva

Boldog Bogdánffy Szilárd vértanú püspök emlékére rendezett program

Az Újbuda Örmény Önkormányzata szervezésében, a Bethlen Gábor Alapítvány támogatásával 2022. október 3.-án a Lágymányosi Szt. Adalbert plébánián **Boldog Bogdánffy Szilárd püspök** vértanúra emlékeztünk.

A műsoros estet a *Boldog Meszlényi Zoltán* templomban szentmisével kezdtük, melyet *Kelemen László atya* celebrált. A helyi hitélethez való kapcsolódásunk is egyik feladatunk volt. Az örmény származású **Boldog Bogdánffy** vértanú püspök életéről, egyházhoz, híveihez való hűségéről, helytállásról elmélkedett az atya. A szentmise befejező áldása előtt a vértanú püspök üvegablakos portréja előtt imádkoztunk.

Az est következő részében kulturális programokkal erősítettük az örménységhez, gyökereinkhez való ragaszkodást. A *NUR* családi együttes már hagyományokhoz hűen örmény dalokat adott elő, majd

az örmény származású, Franciaországban élt *Aznavour* által szerzett sanzonokkal szórakoztatta a közönséget. A *Jereván* c. dalt a *NUR* családi együttes gyerekeivel énekelte, majd a hallgatóság is dúdolta az ismerős dalt. A dalok örményül való előadása a kulturális önazonosság megerősítését szolgálta.

A következő előadó *Haraga Attila* teológiát is végzett újságíró, röviden az örménység történetéről, a IV.-V. századi kapcsolatairól majd, *Boldog Bogdánffy Szilárd* örmény származású püspök életpéldájáról tartott vetítőképes előadást.

Az est hangulatát növelte a már hagyománnyá váló örmény sós, édes sütemények készítése, képviselő társunk által (*dr. Keszy-Harmath Enikő*), és a speciális örmény üdítő, az Ararát fogyasztása, amely óriási sikert aratott a rendezvény befejezésekor.

A nemzetiségi léttel való fontos feladatunk az örmény közösség erősítése, az időségekkel való kapcsolattartás, rendszeres közösségi együttlét. Programjainkat rendszeresen megjelentetjük az EÖGYKE kiadványban, plakátjaink felhívják a figyelmet az örmény gyökerekkel rendelkezők számára, a lehetőségre az együttműködésre, közösségbe való csatlakozásra.

Haraga Attila előadás közben

Örmény diákokat és egyetemi tanárokat fogadott Kovács Gergely érsek

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Armenológiai Tanszékének harmincnégy örmény hallgatója és nyolc oktató indult tanulmányútra Erdélybe, hogy a régió örmény kulturális örökségével ismerkedjen. Céljuk az örmény kulturális örökség megismerése, a magyar-örmény kapcsolatok megértése.

A kilenc napos út során a fiatalok nemcsak Erdély jelentős örmény hagyományú városait (pl. Szamosújvár, Erzsébetváros, Gyergyószentmiklós), és az itteni örmény katolikus templomokat látogatják meg, de levéltárakba és könyvtárakba is eljutnak, mélyebben is megismerkedve az erdélyi örmény katolikusok kulturális örökségével. Az út egyik legfontosabb állomása Gyulafehérvár, ahol *Kovács Gergely* gyulafehérvári érsek, örmény katolikus kormányzó találkozik a fiatal örmény hallgatókkal.

A diákokat az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület elnöke, *dr. Issekutz Ákos* is elkísérte pár napig.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) armenologia tanszékének a világ számos országából ott tanuló hallgatók közül 35 örmény diák, *Peter Cowe* elismert

amerikai történész, armenológus kutató, valamint a PPKE armenologia tanszékének több oktatója érkezett pénteken, október 21-én Gyulafehérvárra, ahol az érseki palotában *Kovács Gergely* érsek, örmény apostoli kormányzó fogadta őket a palota nagytermében.

A diákok és tanárok ezekben a napokban a *Hungary Helps* – üldözött keresztényekért ügynökség által támogatott magyar kormányzati keretprogram által megvalósult tanulmányi kiránduláson vesznek részt, az erdélyi örmények örökségének és meglévő közösségek megismerésének, kutatásának céljából. A gyulafehérvári találkozáson az apostoli kormányzó köszöntötte a résztvevőket, majd röviden vázolta az erdélyi örmény katolikusok múltját és jelen helyzetét.

A néha magasan szakmai, máskor személyes hangú beszélgetésben az erdélyi örmény identitás és öntudat összetett kérdései és sajátosságai, a megfigyelt közösség jelen helyzetének kérdései kerültek főként előtérbe. A köszöntő és a beszélgetés után *Lilit Mnatsakanyan* tartott előadást a gyergyószentmiklósi örmény közösségről, helyi örmény levéltári forrásokra is rávilágítva.

A résztvevők az Érseki Levéltárból kiadványokat és ez alkalomra kiállított örmény levéltári forrásokat tekinthettek meg *Vass Csongor* érseki levéltáros vezetésével. A diákok és tanáraik legnagyobb érdeklődését természetesen az örmény nyelven írott iratok keltették fel. Megtekintettek örmény anyakönyvi másodpéldányokat az 1820-as évekből, püspöki vizitációs jegyzőkönyveket az örmény plébániákról, fotókat, terveket és különféle történeti dokumentumokat, okleveleket

a 18-19-20. századból. A levéltári források kutatása és feldolgozása iránt többen is érdeklődést mutattak, így bizonyosan lesznek majd szakmai gyümölcsei is a tanulmányi útnak.

Az érseki palotából távozva a csoport meglepetéssel a székesegyházat, majd Erzsébetváros felé folytatták útjukat. A tanulmányi napok további állomásain sorra látogatják az örmény múlt és jelen nevezetesebb helyeit. Erzsébetvárosról Segesvár érintésével Szépvízre látogatnak, majd Suceavára és más moldvai, bukovinai helyszíneket keresnek fel, végül pedig Gyergyószentmiklóstra, Szamosújvárra, Székre és Kolozsvárra utaznak. Az egyhetes tanulmányi út minden állomásán szakmai előadások, kulturális események is napirenden szerepelnek a helyi épített örökség meglátogatása és a még meglévő közösségek megismerése mellett

Megjelent: www.romkat.ro

**ÖRMÉNY
CSALÁDNEVEK**

A folyamatosan bővülő online adatbázis felsorolja az örmény családok nevét, magyarra fordítva a nevek eredetét, jelentését és az évszázadok során történt módosulásaira is.

www.ormenycsaladnevek.hu

Hegedűs Annamária

Mihók Mária vendégségében - részlet

2022. szeptember 28-án a XII. Kerületi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat szervezett egy látogatást Mátramindszentre, Mihók Mária nénihez, az Örmény Katolikus Lelkészség egykori gondnoksági tagjához, ahol több érdekes örmény vonatkozású történettel ismerkedhettek meg.

Vannak még különleges személyek és csodahelyek. Mindkettőt megismerhettük Mátramindszenten – s ráadásul örmény vonatkozással.

Mihók Mária édesapja, *dr. Mihók János* Gyimesközélpokban született, a nehéz időkben került az anyaországba. Mátramindszenten lett házi orvos, a rendelője is e ház egyik szobájában volt.

Mária néni megmutatja a házában működő Kincseskert lelki, meditációs központot. A kertjében álló barakk-kápolna a recski munkatábor áldozatainak állít emléket. A kápolna belső téglafalain a kommunizmus áldozatainak neve olvasható.

Mária néni a Beloiannis Híradástechnikai Gyárban tudott elhelyezkedni forrasztóként, kis kitérő után a Magyar Tudományos Akadémia Automatizálási Kutatóintézetében kapott állást a holografiai laboratóriumban. Az intézet több külföldi tudományos szervezettel áll kapcsolatban, s Mária néni így jutott Örményországba 1975-80 között. Háromszor is kiküldték tanulmányútra, a kint tartózkodások ideje általában néhány hónap volt. Első útja előtt felkereste *Kádár Dánielt*; a mechtarista szerzetes Bécsből indult volna Bulgáriába, de csak Budapestig jutott. Ő tapasztalatokat, tanácsokat nyújtott Mária néninek. Jerevából hazatérve *Kádár Dániel* felkérte Mária nénit az Orlyai utcai múzeum anyagának rendezésére.

Mátramindszent barakk-kápolna

A nyugdíjas éveket a mátramindszenti házában tölti - nem tétlenül. A sokat megélt, egykori körömi plébánossal, *Kuklay Antallal* együtt lelki, szellemi központot hozott létre – háza nagy részét közösségi térnek átadva. Baráti társaság gyűlik itt össze mély szellemi témákat feldolgozva – látogatásunkkor épp egy metafizikai eszmecsere készül a téma iránt fogékony csoport, a bölcsesség hajléka tagjai.

A több napra elvonulók kétszobás házában, jurtákban szállhatnak meg.

A teraszon mesélt még Mária néni, akit sokáig szívesen hallgattunk volna tovább is. Többen visszakívánczunk, s másoknak is ajánljuk a mátramindszenti elmélyülést, kikapcsolódást. Ahogy az egyik tábla hirdeti:

Magának az eső sem esik, nap se süt. Te sem vagy magadért, Te is másért vagy itt. (Angelus Silesius)